Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000404307

Bijlage(n)
Meerjarenplan 2027-2030
Nederlandse Arbeidsinspectie

Datum 16 november 2026
Betreft Aanbiedingsbrief meerjarenplan 2027-2030 Nederlandse Arbeidsinspectie

Gezond, veilig en eerlijk werk en bestaanszekerheid voor iedereen. Dat is waar dit kabinet aan werkt en waar de Nederlandse Arbeidsinspectie (hierna: Arbeidsinspectie) met haar toezicht en opsporing aan bijdraagt. Iedere vier jaar schetst de Arbeidsinspectie haar ambities, programmatische werkwijzen en activiteiten in een meerjarenplan (MJP) voor de komende jaren. In jaarplannen vindt verdere specificering plaats. Hierbij bied ik u het MJP 2027-2030 van de Arbeidsinspectie aan. Dit MJP geldt ook als jaarplan voor 2027.

Er is veel continuïteit van het huidige naar het nieuwe meerjarenplan. Hoofdactiviteiten blijven het inspecteren naar aanleiding van meldingen, interventieprojecten op grond van risicoselectie, strafrechtelijk onderzoek en signalering. De inzet van een brede interventiemix van verschillende toezicht-, handhavings- en opsporingsinstrumenten blijft. De inzet op betere naleving en passende handhaving sluit aan bij de Handhavingskoers van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

De Arbeidsinspectie heeft haar aandeel in de rijksbrede taakstelling – waartoe het kabinet heeft besloten – ook direct verwerkt in de keuzes die zij voor de aankomende periode heeft gemaakt. Dit is onder andere terug te vinden in een daling van de personele formatie.

De Arbeidsinspectie kiest er daarnaast voor om meer focus aan te brengen door de breedte van het bereik van het risicogestuurde toezicht in te perken, de dekking van het Seveso-toezicht in te perken tot de (EU-)ondergrens en minder strafrechtelijke onderzoeken op het gebied van Werk en Inkomen te doen. Daar tegenover staan intensiveringen ten aanzien van de aanpak van zorgfraude en toezicht op asbestverwijdering.

Programmering 2027-2030
De meest recente Inspectiebrede Risicoanalyse (IRA) en Omgevingsanalyse geven aanleiding om veel geprioriteerde risico's uit de huidige meerjarenperiode, ook de komende vier jaar te prioriteren. Met toezichtprogramma's richt de Arbeidsinspectie zich op de geprioriteerde risico's en de sectoren waarin deze risico's veel voorkomen. Binnen de programma's maakt de Inspectie op tactisch niveau vervolgens keuzes voor verschillende projecten en de inzet van toezicht- en handhavingsinstrumenten.

Voor de jaren 2027-2030 werkt de Arbeidsinspectie met de volgende programma's:

Ongezond en onveilig werk	(1) Psychosociale arbeidsbelasting en arbeidsdiscriminatie
	(2) Blootstelling gevaarlijke stoffen
	(3) Asbest en ioniserende straling
	(4) Onveilige arbeid en fysieke overbelasting
Oneerlijk werk	(5) Sectorale aanpak eerlijk werk
	(6) Toezicht op de uitleenmarkt
Seveso- en ARIE-inrichtingen	(7) Major Hazard Control
Specifieke wetgeving	(8) Certificatie en markttoezicht
Flexibele inzet	(9) Trends en ontwikkelingen

Het aantal actieve programma's gaat van 11 in de huidige periode naar 9 in de nieuwe periode. Het programma Arbeidsuitbuiting en Ernstige benadeling vervalt. Meldingen en signalen uit de samenleving blijven de belangrijkste bron voor uitbuitingsonderzoek. Het opvolgen daarvan wordt in een gecombineerd werkproces van straf- en bestuursrecht vormgegeven.

Het toezicht op de uitvoering van werk en inkomen ingevolge de Wet SUWI zal worden voortgezet vanuit een onderzoeksafdeling in plaats van een programma. De Inspectie maakt jaarlijks haar voorgenomen activiteiten voor dit toezicht bekend en voor 2027 is dat in dit meerjarenplan opgenomen.

Ook het programma Goed werkgeverschap in sectoren en ketens vervalt. De succesvolle sectorale aanpakken van dit programma worden verbreed tot opdracht in alle programma's. Hierbij zullen programma's in samenhang sectoren aanpakken waar risico's op oneerlijk, ongezond en/of onveilig werk samenkomen.

Ook aandacht voor de verantwoordelijkheid van alle partijen in de ketens voor gezond en veilig werken blijft behouden. Het nieuwe programma Onveilige arbeid en fysieke overbelasting zet een specifiek aantal werkzaamheden uit het programma Goed werkgeverschap op het gebied van ongezond en onveilig werk voort.

Grote boosdoeners voor ongezond werken als blootstelling aan gevaarlijke stoffen, fysieke belasting, psychosociale arbeidsbelasting en onveilige arbeid krijgen onverminderd aandacht. Seveso- en ARIE-bedrijven, asbestverwijdering, en certificatie en markttoezicht worden voortgezet met nieuwe taakaccenten.

Op het gebied van eerlijk werk is gekozen voor een nieuwe indeling met één programma voor de uitleenmarkt en één programma voor sectorale eerlijk werk projecten, waardoor er meer focus en een ondubbelzinnige afbakening is dan in het huidige MJP.
Om lessen uit de meerjarenperiode 2023-2026 te benutten wordt in plaats van een groot aantal projecten op een breed aantal onderwerpen, focus op minder, maar per stuk wel grotere projecten gelegd.

In sectoren waar sprake is van een combinatie van hoge risico's op het gebied van gezond, veilig en/of eerlijk werk, organiseren de programma's met elkaar een samenhangende, sectorspecifieke aanpak van die risico's.

Op het gebied van arbeidsomstandigheden komt meer aandacht voor stevig handhaven, door te escaleren en het handhavingsinstrumentarium (boetes, stillegging, last onder dwangsom) volledig te benutten.

Op het eerlijk werk domein verschuift het accent naar meer inspecteren op één specifieke wet. Diepgravende onderzoeken blijven belangrijk, maar vinden meer selectief plaats. Ook zal er veel inzet zijn op naleving van nieuwe regelgeving, waaronder de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (Wtta) en de implementatie van de asbestrichtlijn.

Meldingsgericht toezicht
Jaarlijks ontvangt de Arbeidsinspectie ruim 100.000 meldingen, klachten en kennisgevingen. Niet alle meldingen zijn relevante klachtmeldingen of opvolgingswaardig. Het gaat hier bijvoorbeeld ook om meldingen dat ergens wordt gebouwd of asbest wordt verwijderd. De registratie, beoordeling en opvolging blijft een belangrijke kerntaak.

Bij arbeidsongevallen legt de Arbeidsinspectie de nadruk op het lerend vermogen van de werkgevers. De ervaringen met deze aanpak zijn positief en de Arbeidsinspectie zet hier verder op in. De komende jaren wil de Arbeidsinspectie als pilot zo'n werkwijze ook toepassen bij de meldingen over eerlijk werk. De Arbeidsinspectie zet ten slotte de sectorgerichte aanpak op arbozorg voort.

Opsporing
Onderdeel van de Nederlandse Arbeidsinspectie is een Bijzondere Opsporingsdienst die onder verantwoordelijkheid van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie strafrechtelijke onderzoeken uitvoert. Het gaat daarbij om onderzoeken op beleidsterreinen van het ministerie van SZW en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Voor de inzet van opsporingscapaciteit maken de ministeries van SZW en VWS, het Openbaar Ministerie en de Arbeidsinspectie jaarlijks afspraken, die zijn vastgelegd in een handhavingsarrangement.

Prioriteiten zijn onder andere de aanpak van arbeidsuitbuiting en het nieuwe delict ernstige benadeling, notoire overtreders die bijvoorbeeld werken met gevaarlijke stoffen, de uitleenmarkt in een aantal sectoren, het in beeld brengen van grootschalige en georganiseerde fraude met sociale voorzieningen en netwerken in fraude met zorggelden.
In de nieuwe meerjarenperiode zal er versterkte aandacht zijn voor scherpe analyse en keuzes vóór en ná strafrechtelijk onderzoek, om zo strafrechtelijke middelen met maximaal effect in te zetten.

Over de uitkomsten van het toezicht op de arbeidswetten zal uw Kamer via het jaarverslag van de Arbeidsinspectie worden geïnformeerd.

De Arbeidsinspectie is uiteraard bereid om, indien gewenst, een toelichting op het meerjarenplan aan uw Kamer te geven en/of een werkbezoek te organiseren.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief